

VNPC konsultācijas

Intensitātes noteikšana un ar to saistītie jautājumi

Saturs

- Valsts atbalsta regulējums
- Zinātnisko institūciju darbības veidi, to dalījums:
 - IĪ apkalpošana, ieņēmumi no IĪ un saimnieciskā aktivitāte;
 - Darbības veidu finanšu plūsmu nodalīšana;
 - Pazīmes saimnieciskās darbības noteikšanai.
- Finansējuma intensitātes noteikšana:
 - Saimnieciskās darbības intensitātes noteikšana.
- Dokumenti ir pieejami www.fidea.lv/vnpc.html no šī rīta.
 - Lūdzu lietojiet tikai šo adresi, mēs paturam tiesības mainīt pāadresāciju.

VALSTS ATBALSTA REGULĒJUMS

Valsts Atbalsta Regulējuma būtība

- Valsts atbalsts = Komercedarbības atbalsts
- Konkurences saglabāšana:
 - ES pamata prioritāte labklājības nodrošināšanai
- EK līgums:
 - 3. pants g) apakšpunktā, mērķis ir *“sistēma, kas nodrošina, lai konkurence iekšējā tirgū netiek kropļota”*.
 - 87.panta 1.punkts – valsts atbalsts pamatā aizliegts!
- Valsts atbalsts – saimnieciskās darbības finansēšana no publiskiem līdzekļiem un ne tikai
- Valsts atbalsts pētniecības organizācijām tikai tad, ja tās darbojas kā uzņēmums ar saimniecisko darbību:
 - *Izšķiroši lai pētniecības organizācijas kvalificētu par uzņēmumu ir tas, vai pētniecības organizācija veic saimniecisko darbību, kas ir tāda darbība, kurā piedāvā preces un/vai pakalpojumus attiecīgajā tirgū (2006/C 323/01, 3.1)*

Valsts Atbalsta Regulējuma principi

- Pamatā valsts atbalsts nav atļauts;
- Izņēmums ir valsts atbalsts, kas ir saderīgs ar kopējo tirgu;
- Izņēmumus apraksta GAR regula EK 800/2008, nosakot:
 - Konkrētus saderīgus atbalsta veidus;
 - Atbalstāmās aktivitātes;
 - Atbalsta intensitātes;
 - Citus ierobežojumus.
- GAR balstās uz vadlīnijām, tai skaitā uz *«Kopienas nostādnes par valsts atbalstu pētniecībai, attīstībai un inovācijai» 2006/C 323/01*;
- ES fondi ir tikai viena valsts atbalsta daļa.

Uzdevumi VNPC projektā

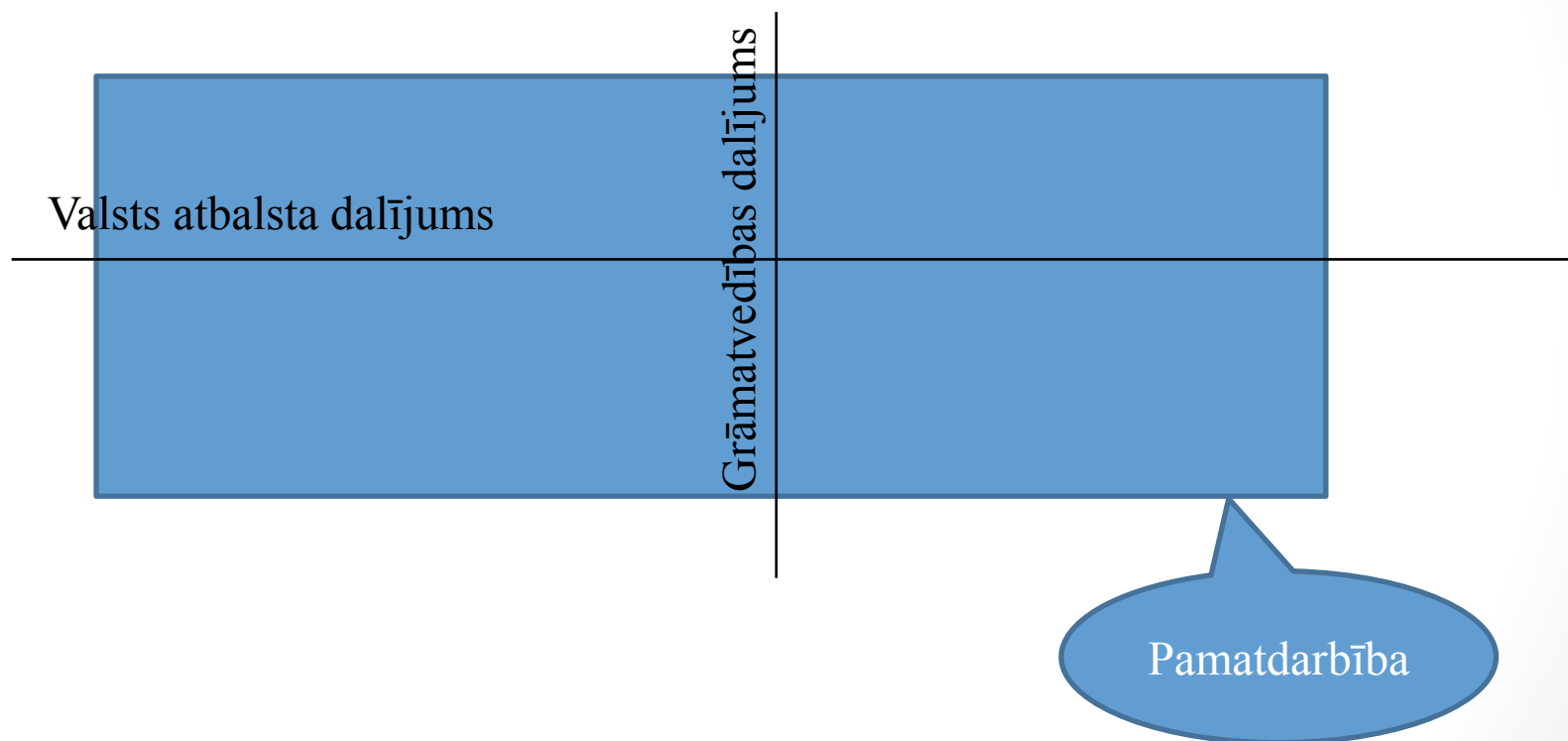
- Identificēt saimniecisko darbību – iestājas valsts atbalsta regulējums;
- Identificēt vai valsts atbalsts ir saderīgs (atļauts);
- Noteikt saimnieciskās darbības proporciju (plānoto);
- Nodrošināt uzskaiti, lai parādītu ka proporcija tiek ievērota (vadlīnijas);
- Izslēgt valsts atbalsta sniegšanu caur PO uz uzņēmumiem;
- Veikt finanšu korekciju, ja proporcija netiek ievērota – nevēlami!

Zinātnisko Institūciju darbības veidi, to noteikšana un ierobežojumi

ZINĀTNISKO INSTITŪCIJU DARBĪBAS VEIDI

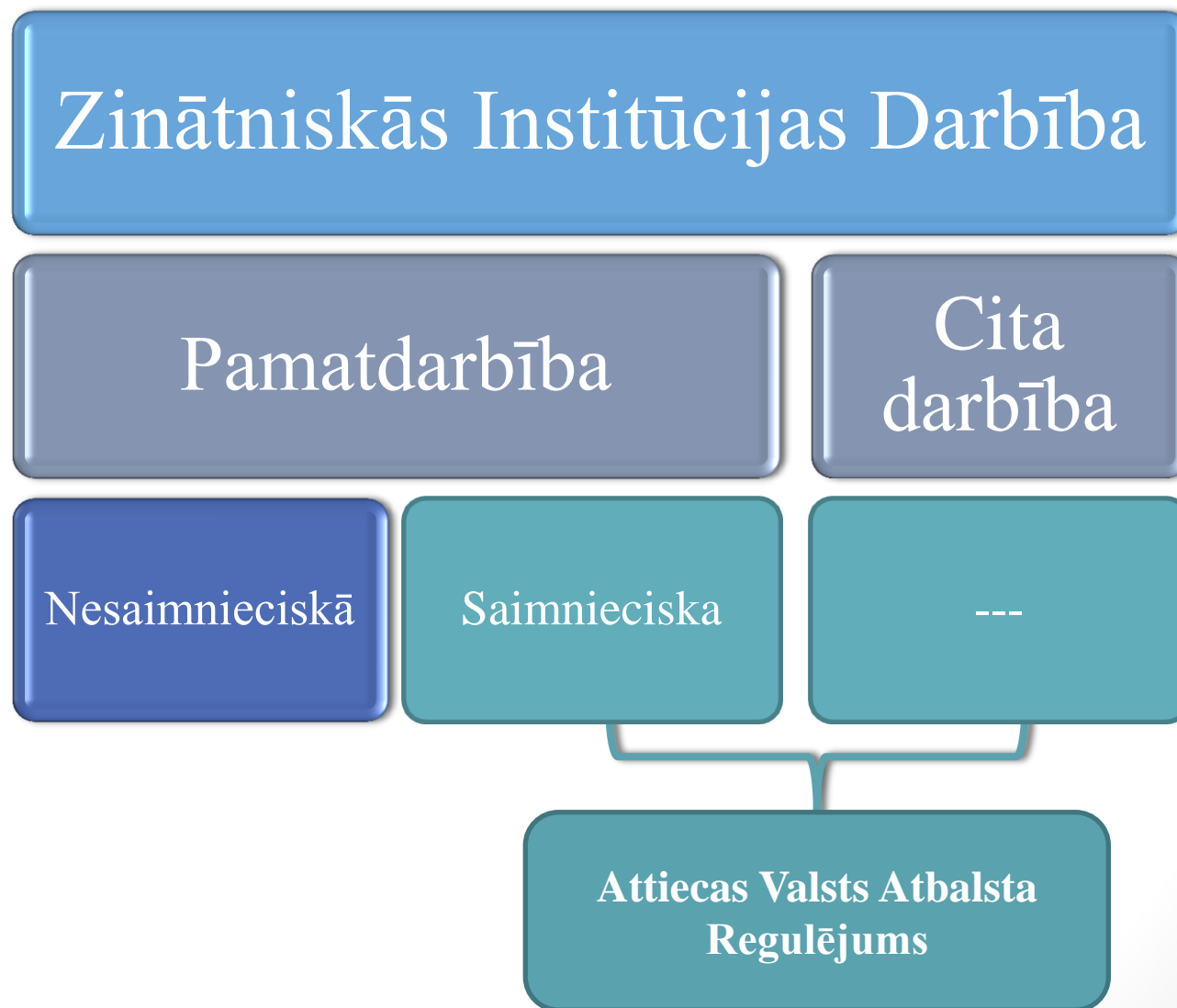
Dalījuma līnijas

- Dalījuma līnijas starp valsts atbalsta regulējumu un klasisku grāmatvedības izpratni var atšķirties.

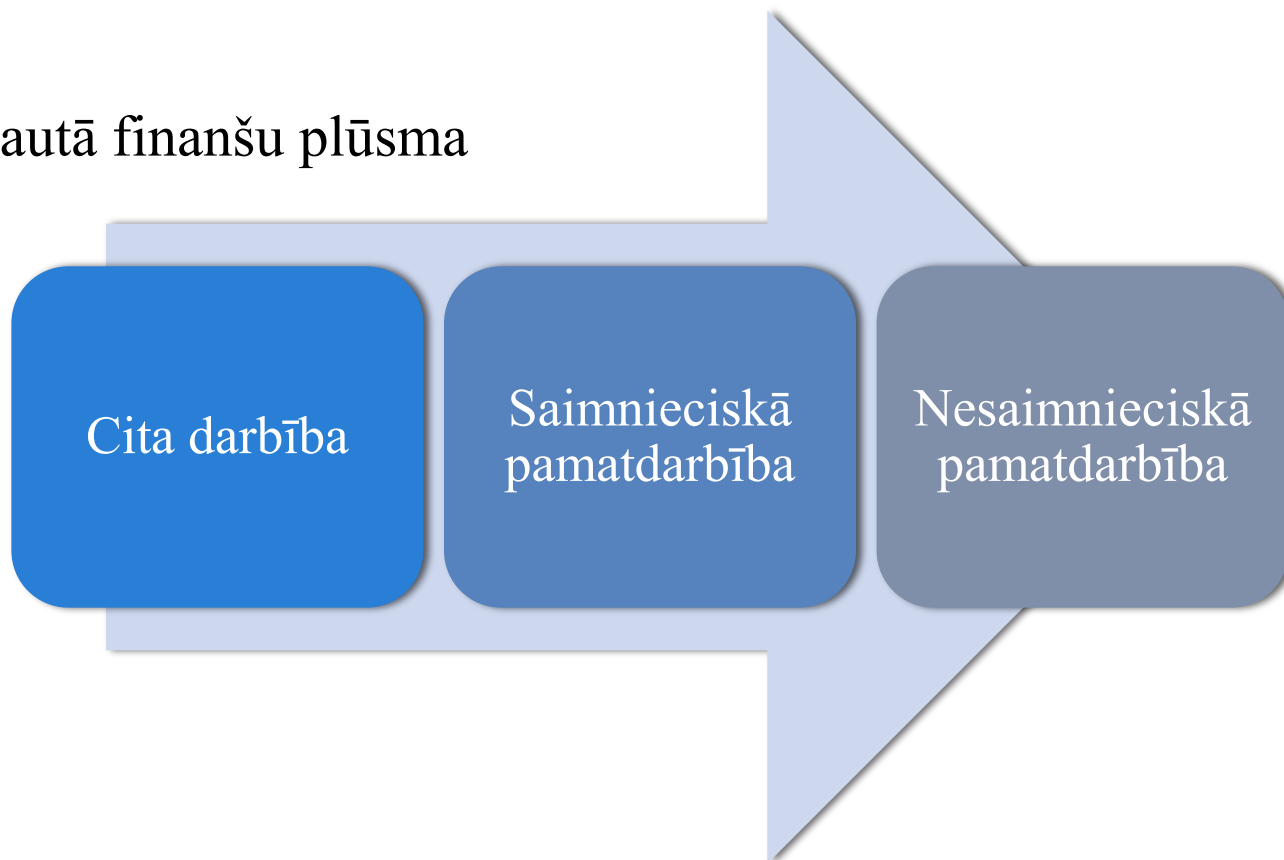
Valsts atbalsta kontroles regulējumā saimnieciskās darbības jēdziens var būt cits jēdziens, kā grāmatvedībā

Darbības veidi

Finanšu plūsmu nodalīšana

- Atļautā finanšu plūsma

Pamatdarbība

- VNPC ieguldījumus drīkst izmantot tikai pētniecības darbībā:
 - Fundamentālos pētījumos;
 - Rūpnieciskie pētījumi;
 - Eksperimentālā izstrāde.
- Dalījumu nosaka Frascati vadlīnijas, kuras ir nozīmīgas attiecībā uz valsts atbalsta regulējumu.

Piezīmes

- Lai Pētniecības organizācijas varētu pretendēt uz nesaimnieciskās aktivitātes atzīšanu un 89.5% intensitātes piemērošanu, tai skaidri jānodala abas aktivitātes.
- To nedarot viss finansējums tiek uzskatīts par valsts atbalstu. (PN 136/2009)

Nesaimnieciska pamatdarbība

- izglītība nolūkā panākt personāla un tā kvalifikācijas pieaugumu,
- neatkarīgu pētniecības un attīstības aktivitāšu veikšana, lai gūtu vairāk zināšanu un labāku sapratni
- pētījumu rezultātu izplatīšana
- **pētījumu pakalpojumu veikšana citai Pētniecības organizācijai, kura šos pakalpojumus izmanto nesaimnieciskajā pamatdarbībā**
- **pētījumu pakalpojumu veikšana publiskai institūcijai, pie nosacījuma, ka līgums ir piešķirts atklātā konkursā un tiek maksāta pilna tirgus cena**
- nekustamā īpašuma attīstīšana citu šajā uzskaitījumā minēto Pētniecības organizācijas nesaimniecisko darbības veidu vajadzībām pašas vajadzībām (mācību telpas un telpas pētniecības vajadzībām)
- **tehnoloģiju pārnese**
- **sadarbības projekti**

VNPC ietvaros

- Pētījumu pakalpojumi citai PO, kura šos pakalpojumus izmanto nesaimnieciskā pamatdarbībā
- Tehnoloģiju pārnese
- Sadarbības projekti

Tehnoloģiju pārnese – nesaimnieciska darbība

- Tehnoloģiju pārnese darbības nav saimnieciskā darbība, ja tā ir iekšēja un visi ienākumi tiek ieguldīti pētniecības organizācijas pamatdarbībā:
 - Tikai tas Intelektuālais Īpašums (turpmāk **ĪĪ**), kas radīts Pētniecības Organizācijā (turpmāk **PO**);
 - Pasūtot apkalpošanas pakalpojumus par tirgus cenu netiek izjaukts princips;
 - Ieņēmumu parādīšanās nepadara šo darbību par saimniecisku;
 - Pārvaldīšanu var veikt meitas uzņēmums;
 - Pārdod par tirgus cenu!
 - Izsole;
 - Izmaksas + saprātīgs uzcenojums;
 - Sarunu procedūra.

Sadarbības pētījumi – nesaimnieciska darbība

- Vismaz divi partneri piedalās projekta izveidošanā, dod ieguldījumu tā īstenošanā un dalās riskā un rezultātos
- Netiek nodots netiešais valsts atbalsts, ja vismaz viens no šiem:
 - Uzņēmumi, kas piedalās projekta izveidošanā sedz visas projekta izmaksas;
 - Izpētes rezultāti, kas nerada IĪ tiesības var tikt plaši izplatīti, visas IĪ pilnībā tiek piešķirtas PO
 - PO saņem no uzņēmumiem adekvātu kompensāciju, kas līdzvērtīga tirgus cenai par IĪ tiesībā, kas izriet no PO darbības projektā un kas nodotas uzņēmumiem. No kompensācijas atskaite uzņēmuma izmaksas projektā – ieguldījumus PO izmaksās.

Līgumpētījumi

- Saimnieciskā darbība.
- Ja Pētniecības organizācija pilda šādu līgumu, jāizpildās vienam no šādiem nosacījumiem:
 - Pētniecības organizācija sniedz savu pakalpojumu par tirgus cenu vai,
 - ja nepastāv tirgus cena, Pētniecības organizācija sniedz savu pakalpojumu par tādu cenu, kas atspoguļo visas tās izmaksas, ka arī *saprātīgu* uzcenojumu.
- **Līgumpētījumi vai pētījumu pakalpojumi-** situācija, kurā pētniecības organizācija veic projektu uzņēmuma uzdevumā. Pētniecības organizācija kā pārstāvis sniedz pakalpojumu uzņēmumam kā pasūtītājam situācijās, kad i) pakalpojumu sniedzējs ar savu pakalpojumu saņem adekvātu atlīdzības maksu un ii) pasūtītājs nosaka šā pakalpojuma noteikumus un nosacījumus. Parasti pasūtītājam pieder projekta rezultāti un uz to attiecas neizdošanās risks..

Saimnieciskās darbības noteikšana, finansējuma
intensitātes noteikšana

FINANSĒJUMA INTENSITĀTES NOTEIKŠANA

Pamatprincipi/uzdevumi

- Identificēt labuma guvēju
- Prognozēt maksimāli saimnieciskās darbības proporciju
 - Izvēloties raksturojošu darbības proporcijas mērvienību
- Ja ir saimnieciskā darbība (hibrīdais projekts)
 - Izdalīt projekta izmaksu summu, kas attiecas uz saimniecisko daļu;
 - Attiecināt *de minimis* atbalstu pieļaujamajā apjomā;
 - vai
 - Attiecināt atbalstu saimnieciskajai darbībai atbilstoši uzņēmuma tipam;

Atbalsta intensitātes

- Nesaimnieciskā daļa – 89.5%
- Saimnieciskā daļa:
 - *De-minimis* – 100% (< 140 560 Ls);
 - Piemērošanas metodika 3 gadu periodā tiek precizēta.
 - Pārējais:
 - 50% - lielais komersants (valsts > 25%).
- Līdzfinansējums:
 - nesaimnieciskajai daļai līdzfinansējumu var nodrošināt ar ieguldījumu natūrā (10% no attiecināmām izmaksām pret kopējo 10.5% no attiecināmām izmaksām)
 - Saimnieciskajai kredītresursi, valsts aizņēmums, finanšu resursi par kuriem nav saņemts valsts atbalsts.

Labuma guvējs

- Ja autonoma juridiska vienība – partneris;
- Ja institūts ir augstskola struktūrvienība – augstskola.
- De-minimis 14.2.1.,14.2.2 kumulatīvi uzskaitās labuma guvējam;

Saimnieciskā darbības proporcija

- Mērvienība:
 - Vienkāršākā mērvienība – laiks;
- Proporcija:
 - Laiks, kas pavadīts saimnieciskā projektā attiecībā pret kopīgo iekārtas noslodzi (tai skaitā mācību procesā);
- Telpas un būvniecība:
 - Proporcija starp telpas daļu, kura tiek izmantota saimnieciskajai darbībai un tās saimnieciskā darbības proporcijas reizinājumu pret kopējo telpu apjomu.

Formula telpu proporcijai

- $P_{saimnieciskā} = \frac{\sum L_i \times P_i}{L_{kopējā}}$, kur
 - $P_{saimnieciskā}$ - saimnieciskās darbības proporcija attiecībā uz būvniecības/remonta izmaksām
 - L_i - izdalīta telpas daļa kvadrātmetros, kurā notiek saimnieciskā darbība;
 - P_i - atbilstošās telpas daļas saimnieciskā darbības proporcija procentos dalīta ar 100.
 - $L_{kopējā}$ - kopējā objekta kvadrātūra.
 - Piemēram: ja objekts ir 100 kvm un 10 kvm tiek izmantoti saimnieciskajai darbībai 30% no laika, un 5 kvm - 10%, tad kopējā saimnieciskās darbības proporcija šajā objektā, ko attiecina uz objekta remonta/izveidošanas izmaksām ir $((10 \times 0,3) + 5 \times 0,5) / 100 = 0,055$, jeb 5,5%.

Kopējās proporcijas noteikšana

- Nosakām uz saimniecisko darbību attiecināmo izmaksu summu (30.2. prasa vēl šo izdalīt ar kopējām izmaksām):
 - $S_{att.Saimn.} = \sum P_i \times I_i$
- kur P ir iekārtas vai telpu aprēķinātā saimnieciskās darbības proporcija, I atbilstošā objekta attiecināmās izmaksas.
- Nosakām uz de minimis attiecināmo izmaksu summu - S_m
- Vai arī ja nelietojam de-minimis tad.... (parasti ne...)
- Nosakām valsts atbalsta apjomu saimnieciskajai daļai:
 $S_{atbalsts.saimn.} = S_{att.Saimn} \times A_{intensitāte}$, kur A ir atbalsta intensitāte.

Turpinājums proporcijai

- Aprēķinām, kopējo pašu finansējuma apjomu saimnieciskajai daļai:
 - $F_{pašu.saimn.} = S_{att.saimn.} - S_{atbalsts.saimn.}$
- Pašu finansējumā saimnieciskajai daļai nevar tikt izmantots ieguldījums natūrā!
- Aprēķinām nesaimniecisko daļu, kas ir :
 - $S_{nesaimn.} = S_{kopējā.} - S_{att.saimn.}$
- Aprēķinām pašu finansējumu nesaimnieciskajai daļai:
 - $F_{pašu.nesaimn.} = S_{nesaimn.} \times 0,105$
- Kopējais vidējais svērtais atbalsts (proporcija) ir (30.3):
 - $100\% - \frac{F_{pašu.nesaimn.} + F_{pašu.saimn.}}{S_{kopējā}}$

Citi speciālie gadījumi

- Līgumpētījumu attiecināšana uz nesaimniecisko darbību:
 - neatkarīgi no tā vai tiek vai netiek publicēti rezultāti nesaimnieciski ir tikai sadarbības pētījumi;

Ieguldījumi natūrā

- Ja vēlas ieguldīt natūrā, tad:
 - Vēstule ministrijai ar lūgumu atļauju ieguldīt valstij piederošo nekustamo īpašumu, kā ieguldījumu natūrā;
 - Pievienot projekta informāciju – partnera projekta kopsavilkumu lai var identificēt nekustamo īpašumu un projekta daļu uz kuru tiks attiecināts ieguldījums natūrā;
 - Par ieguldījumu natūrā Jūs nevarat neko nopirkt.... (tas ir Jūsu fizisks ieguldījums).

Paldies! Jautājumi?